

Det Anarkistiska Biblioteket

Vi vägrar leva på knä!

Lola

Lola
Vi vägrar leva på knä!
1999

Tidningen Brand
Vi vägrar leva på knä! – Artikel i tidningen Brand #5 1999, skriven av
Lola.

sv.anarchistlibraries.net

1999

Vi vägrar leva på knä! – Artikel i tidningen Brand #5 1999, skriven av Lola.

Heterosexualiteten är en tvingande norm i vårt samhälle idag som alla förväntas följa och i dess spår följer homofobi och biologism. Men sexualiteten är socialt och kulturellt skapad och går alltså att förändra. Det här är en artikel om tvångsheterosexualitet och homomotstånd.

På sexualkunskapen i mellanstadiet för så sådär 15 år sedan fick jag lära mig att ”killar och tjejer är som magneter: plus och plus går inte, men plus och minus går” illustrerat av tillhörande teckenspråk i sann Jan Bouvin-anda. (Ni vet man formar ena handens pekfinger i hålet som en symbol för ”kuken i fittan”.) Det var vad min lärare hade att säga om hetero- och homosexualitet. Han lyckades verkligen göra en väldigt bra sammanfattning av hur det hela ligger till. Samhället i ett nötskal. Kuken i fittan. En naturlag lika stark som att magneter med olika laddning attraherar varandra medan magneter med lika laddning repellerar varandra. Det är detta vi kallar för tvångsheterosexualitet.

Vi får lära oss att män och kvinnor är olika, varandras motpoler, och att olikheterna dras till varandra och tillsammans skapar en helhet. Vi lär oss att kvinnors vaginor är skapade för att penetreras av mäns penisar, och att alltihop går ut på att göra barn. ”Se bara på djuren i naturen! Vi måste ju föra människosläktet vidare, annars skulle ju mänskligheten utrotas. Det är det naturligaste i världen, våra djupaste instinkter.” Detta anses vara en obestridlig naturlag, ett biologiskt faktum, en självklarhet som faktiskt inte går att ifrågasätta.

Vi vet ju att det inte är så. Alla biologiska argument och hänvisningar till naturen när det gäller försvaret av heterosexualiteten är bara ideologiska ståndpunkter. Alla påstått objektiva fakta om hur det faktiskt ligger till i naturen, och därmed människans sexualitet, är bullshit!

Sexualiteten är socialt och kulturellt skapad. Den mänskliga sexualiteten är inte för en gång given, den är föränderlig. Samhällets syn på och organisering av sexualitet skiljer sig väldigt mycket mellan olika kulturer och olika tidsepoker. Sexualitet handlar om relationer mellan grupper och individer i samhället. Därför kan man inte prata om sexualitet utan att föra in ett maktperspektiv, både på samhällsnivå och individnivå. Sexualitet är (bland annat) en fråga om makt.

Jag ser tvångsheterosexualiteten som en samhällsordning som återskapar två grundläggande maktstrukturer i samhället: mäns överordning över kvinnor och ”de normalas” överordning över de onormala, avvikande, per-

versa. Genom att fastslå heterosexualiteten som det naturliga och normala fastslås också hur relationen mellan könen ska se ut och vad som är onaturligt, onormalt, sjukt och skadligt (för att inte säga samhällsfarligt).

Det normala och korrekta är att män känner sexuellt begär till kvinnor och att kvinnor känner sexuellt begär till män, att motpolerna dras till varandra. På så sätt återskapas manlighet och kvinnlighet som varandras kompletterande motsatser. Kön skapas som olikheter i hierarki eller "erotiserad kvinnlig underordning". Vi har i samhället tydliga stereotyper för vad "en riktig man" och "en riktig kvinna" är. Per definition är dom heterosexuella. "De avvikande", vi som inte är heterosexuella, är inte heller riktiga män eller kvinnor. Bögar anses vara "omanliga" och flator anses vara "okvinnliga". Förr kallas vi "det tredje könet".

Man kanske kan tycka att jag målar upp en alltför ensidig och förenklad bild av samhällets förhållningssätt till sexualitet, att sexualsynen faktiskt är mycket mer mångfacetterad än vad som hittills har framgått. Visst. Men jag påstår ändå att det som jag har beskrivit är den grundsyn som fortfarande genomsyrar samhället. Sen finns det så klart och som tur är avvikelser från och motstånd mot detta synsätt.

Heteropropaganda

När man börjar ifrågasätta heterosexualiteten som självklar och börja betrakta samhället som ett heteropatriarkat där det råder "påtvungad heterosexualitet" blir man mer och mer medveten om hur fullständigt genomsyrat samhället är av HETEROPROPAGANDA. Överallt, hela tiden (i skolan, i (parti)politiken, i film, litteratur, konst, vetenskap, press, musik, tv, reklam och så vidare) utsätts vi för idealiserande och romantiserande skildringar av heterosexualiteten och kärnfamiljen som det goda, normala, fina, fantastiska, eftersträvansvärda och som det enda existerande alternativet. Överallt normaliseras erotiserad kvinnlig underordning, såväl i skildringar av den romantiska kärleken som i pornografin. Överallt tas heterosexualiteten för given. Samtidigt underbetonas och osynliggörs betydelsen och omfattningen av sexuellt våld såsom kvinnomisshandel, pornografi, prostitution, våldtäkt, incest, så kallad sexturism med mera, som ju också är uttryck för just heterosexualitet.

Ett exempel från kärnfamiljstidningen Vår Bostad nr 6/7 1996 (en mycket präktig tidning med en upplaga på över en miljon): I en fyra sidor lång artikel som heter "Mars & Venus i sängkammaren" får vi veta hur det ligger till med mäns och kvinnors sexualitet och vi får en massa råd som ska leda till ett bra (hetero)sexliv:

”Även om han egentligen skulle vilja ta henne direkt på hallgolvet, måste han inse att förspelet ofta börjar i köket. Att skrida till handling är en välkänd, manlig angreppsmetod. Därför är ett bra tips för en man som vill väcka sin kvinnas sexlust att komma hem med blommor eller att ta itu med mat och disk.” [...]

”Det finns mängder med könsrelaterade skillnader. Som att män generellt sett har svårt att ge och kvinnor svår at ta emot, på de flesta områden. Men män och kvinnor passar å andra sidan så fantastiskt bra ihop! Ju mer man vet om olikheterna, desto bättre blir man på att komma varandra till mötes och stötta där partnern behöver det. Det är en bra utgångspunkt, inte minst för att få ett lustfyllt sexliv.” [...]

”Undersökningar visar att alla kvinnor inte får orgasm varje gång de har sex. /...& Det är inte så att de inte känner åtrå, utan bara att de inte kan uppnå klimax. I ett sådant läge väljer somliga par att ta sig en snabbis: bägge vet att de har samlag på hans villkor, mannen får stå på och hans utlösning får komma när den kommer. Mannen känner sig då inte avvissad, och hon har inte kravet över sig att alltid prestera en orgasm. Man kan till exempel komma överens om att han får en snabbis då och då kom att hon får lite extra kramar och kel, utan krav på sex.”

Fin jämställdhet va? Och detta var bara ett exempel. Dagligen står sån här skit att läsa i kvälls- och veckopress. Sexrådgivningsspalter och sexologböcker publiceras ständigt, och riktar sig i hög grad till flickor och kvinnor, med förödande budskap om hur de ska underordna sig. Så kom inte och säg att sexualiteten är befriad!

Homoförtryck

En annan sida av det som kan kallas heteropropaganda är heterosamhällets skildringar och osynliggörande av homosexualitet. Mytbildningarna om oss ”med avvikande sexuell läggning” har fortfarande full genomslagskraft i samhället, även om homosexualitet har blivit lite mer synligt och erkänt i det offentliga samtalet.

världen trots det förtryck och de bestraffningar de utsätts för. Det är motstånd.

Över hela världen finns organiserad homokamp, där flator och bögar kräver rätten att få definiera sig själva och skapa sina egna liv. I Sverige är den etablerade homorörelsen tämligen högervriden. Men i den anarkafeministiska miljön organiserar sig flatorna och den militanta homokampen blir allt starkare! Genom att gå utanför de rigida ramar som heterosamhället har satt upp för hur vi ska se ut och bete oss för att vara ”riktiga kvinnor”, skapar vi oordning och förvirring. Vi skapar nya sätt att leva och förstå samhället och vara kvinna på. Vi skapar nya sätt att ordna våra relationer på. Vi lyder inte heteropatriarkatets regler. Vi är inga fina flickor, utan fullkomligt missanpassade till heterosamhället.

Visst är vi offer för homo- och kvinnoförtryck och det har skadat många av oss allvarligt på ett personligt plan, men för den skull är vi inte fullkomligt svaga och hjälplösa. Vi slår tillbaka mot homofober, sexister och fascister. Hårt! Vi ber inte om ursäkt för oss och har inget behov av ”de godas” tolerans och välgörenhet. Vi strävar inte efter att omfattas av samhällets normalitet. Vi vill krossa hela normalitetsbegreppet!

sin heterosexuella identitet. Dom kan stanna hemma och läsa böcker om oss, tycker jag. Men det är väl spännande att se oss i verkligheten, förstås... PUT – Patrullen för Utrensning av Tvångsheterosexualiteten, från Köpenhamn berättar om en aktion: Lesbiska och ensamstående heterokvinnor skulle mista rätten till insemination i Danmark. De ansågs inte vara lämpliga föräldrar. Som protest mot detta, och för att ge saker och ting sina rätta proportioner, gjorde PUT ett flygblad som sa att heterosexuella män inte borde få skaffa barn, eftersom biologiska pappor är de som allra mest utsätter barn för övergrepp. Då gick de goda vänstermännen i taket och skyndade sig att gå i polemik mot PUT och hävda hur goda pappor de var. På "Krossa Homoförtryck-dagarna" i Jönköping förra hösten (som var ett skitbra arrangemang!) kändes det som om det var fullt av hånglande heteroppar överallt. Pinsamt. Dom var så klart inte överallt, men dom hamnade mitt framför ögonen på oss både i demon och i folkkökets matkö. Det är inte okej att heteroppar håller på med nonstophängel på homomanifestationer! Det är jävligt provocerande! Det verkar handla om ett starkt behov att synliggöra och indefiniera sig i "det normala", att markera distans till avvikarna, att upprätthålla heteronormen.

På Europride förra året och på Stockholm Pride i år arrangerades queerpunk-fester. Det är också väldigt bra initiativ, hur bra som helst att kombinera queer och punk! Men vid båda festerna har glada punkflator som kommit dit blivit antastade av heteromän och därför tvingats lämna festen! Män från den frihetliga miljön som går på homoarrangemang och tafsar på flatorna. Fy fan! Alla heterosexuella anarkister måste börja förstå, ifrågasätta och bekämpa sin överordnade position som heterosexuella, på samma sätt som alla andra överordnade grupper i den frihetliga rörelsen måste göra. Som tur är finns det också många som redan gör detta och det är så skönt att ha upplevt att det är fullt möjligt att utplåna förtryck mellan hetero-, bi- och homosexuella inom den frihetliga rörelsen.

Lesbisk anarkafeminism

Det allra viktigaste när man pratar om heteropatriarkatet är att synliggöra hur mycket motstånd det finns mot det. Tvångsheterosexualiteten är inte absolut. Tvärtom. Ständigt pågår brott mot könsmaktsordningen. Varje gång en man uppför sig som "riktiga män" inte bör göra och en kvinna uppför sig som "riktiga kvinnor" inte bör göra undermineras tvångsheterosexualiteten. Homosexuella fortsätter att leva sina homoliv överallt i

Studier av massmedierna har visat att heteromedia ofta skildrar oss med hjälp av "främlingsbilder" och "fiendebilder". Vi är "dom andra", dom konstiga som heterosamhället ibland måste förhålla sig till. Vi görs till märkliga, exotiska, pittoreska, lite kittlande varelser. Eller så är vi väldigt hotande, till exempel genom att vi gör uppror mot den rådande könsordningen. Det är farligt. Då föraktas och förlöjligas vi och vår sexualitet är pervers och vi är äckliga och onda. (Detta synliggjordes väldigt tydligt av Ecce homo-debatten, där somliga kristna gärna kunde tänka sig dödsstraff för såna som oss.) Eller så är vi så fina och normala, faktiskt precis som helt vanliga människor. De som skildrar oss på detta sätt anser sig vara himla goda och toleranta och fördomsfria.

Förtrycket mot oss är högst påtagligt. Flera homosexuella har mördats i Sverige de senaste åren. Väldigt många av oss har utsatts för hot och våld för att vi är homosexuella. Fascisters attacker mot gayställen och gaymanifestationer är vanliga. Enskilda personer utsätts för trakasserier, förföljelser och terror i sina hem och på skolor och arbetsplatser för att de är öppet homosexuella eller för att de lever med en person av samma kön. Vi har inte heller samma lagliga rättigheter som heterosexuella. Runt om i världen är det straffbart att vara homosexuella, och straffen är hårda.

I Sverige upphörde homosexualitet formellt att klassas som en psykisk sjukdom så sent som 1979. Men sjukdomsstämpeln sitter kvar ännu. Det är nåt fel på såna som oss. Antingen nåt genetiskt/biologiskt fel, eller någon psykisk/känslomässig störning. Denna föreställning sitter fortfarande djupt rotad i människors förståelse av homosexualitet.

Homovardag

Vad innebär detta förtryck för oss lesbiska och bögar i vårt vardagsliv? Hur skiljer sig vår vardag från våra heterosexuella kamraters? Vad betyder det att "ha en avvikande sexuell läggning"?

Det kan betyda att vi har känt oss "fel" sen vi var små. En del av oss kanske trodde att vi egentligen var av motsatt kön och ensamma i hela världen om att vara så konstiga, kär i sin bästa kompis. Vi kan ha levt stora delar av barndomen och tonåren med denna känsla av att vara fel, utan att ha en enda människa att prata med det om, burit det som en djup och skamlig hemlighet. Vi kan ha försökt dölja denna hemlighet genom att bevisa hur himla hetero vi är och gör en massa saker som har varit dåliga för oss. Vi kan ha införlivat samhällets syn på oss som sjuka och själva trott oss vara det och därför mått skitdåligt. Att växa upp som "avvikare", utan att vara omgiven av andra avvikare, kan skapa enorma känslor av ensamhet och utanförskap. Att uppleva sig som så fel kan skapa en massa självförakt.

En del av oss har levt i långa kärleksrelationer, kanske till och med bott ihop, och låtsats inför alla att vi minsann "bara är vänner". Folk har haft strategier med varsitt sovrum i bostaden, fast de alltid sov i samma säng. Folk har smugit hem till varandras bostäder för att grannarna inte ska förstå hur ofta man är tillsammans med sin älskade. Ofta i skolan och på jobbet när det har pratats "tjejsnack" har vi lesbiska fått sitta tysta. Tjejsnack betyder nämligen inte att prata om våra tjejer. Det handlar om att prata om män (och barn).

Flera av oss har blivit förskjutna av våra familjer när de fick veta att vi var homosexuella. Vi har blivit kränkande och respektlöst behandlade av våra familjer när de inte har velat acceptera vår homosexualitet, när de inte vill befatta sig med dem vi är kära i eller med våra kärleksproblem eller överhuvudtaget med våra liv. Dom av oss som har barn får tampas med den hetero- och kärnfamiljvärld som föräldrarollen placerar oss i, att bli betraktad som konstig/dålig förälder på barnavårdscentralen, på dagis och i skolan...

Om vi öppet visar att vi tycker om varandra ute på stan, får vi vara beredda på att ta en massa skit, till och med utsättas för våld. Det tillhör vardagen att ha strategier för hur man ska ta sig hem från gayställen på nätterna utan att åka på stryk. När två kvinnor på promenad i stadens park håller varandra i handen glör folk som de möter så att ögonen håller på att trilla ur skallen på dom. Flera av mina lesbiska vänner har blivit attackerade, inte för att de är lesbiska, utan för att de inte ser tillräckligt mycket ut så som kvinnor ska göra. Om en man på stan har svårt att avgöra om den person han möter är en man eller en kvinna, så är det tillräckligt för att han ska börja bråka. Det är nämligen skitprovocerande.

I somras var skådespelerskorna från "Fucking Åmål" i Täby köpcentrum och signerade affischer och filmer. Då passade några flator på att göra en kiss-in-aktion, ett synliggörande av lesbiska på våra egna villkor. Vakten var snabbt på plats och skulle slänga ut dem. De två kvinnor som hänglade uppträdde förargelseväckande, menade han. Det var inte okej att två kvinnor kysstes offentligt. Vakten påstod att allmänheten upprördes och förargades av att dessa två kvinnor kysstes, och att folk hade bett honom slänga ut dem. Hur ofta händer det alla miljoner heteropar som hänglar överallt?

Nu har jag beskrivit en hel massa elände. Detta elände existerar tyvärr. Men som tur är, är det inte hela verkligheten. Vi flator, och bögar, har också

lyckats skapa våra egna sammanhang och miljöer, där det så klart finns oändligt mycket som är bra med att vara böj eller flata. Där vi på många sätt befriar oss från det förtryck samhället utöver mot oss. Men det vill jag återkomma till lite senare. Jag har fortfarande lite mer av homoförtrycket kvar att beskriva...

Den frihetliga vänstern, kvinnorörelsen och homoförtrycket

Den frihetliga vänstern och kvinnorörelsen är politiska rörelser där det alltid funnits många homosexuella, i vart fall lesbiska. Men det har sällan varit trygga miljöer för homosexuella att bedriva sin kamp och leva sina liv. Homoförtrycket har varit starkt även inom dessa rörelser. Det har tagit lång tid för heterosexuella aktivister att börja problematisera heterosexualiteten och deras eget upprätthållande av heterosexualiteten som norm. Många har ännu inte gjort det.

Det är vanligt att heterosexuella som deltar i olika typer av homoarrangemang, troligtvis för att visa solidaritet med oss (?), istället agerar kränkande genom att ta plats med sin heterosexualitet. De verkar ha ett stort behov av att göra sin heterosexualitet till ett viktigt Statement i homomiljön. Det är skittråkigt att behöva vara med om. Då är det bättre att dom stannar hemma. Jag tänker beskriva några helt färskas situationer i den politiska miljön där jag eller andra har upplevt homoförtryck:

En grupp lesbiska feminister har regelbundet ordnat lesbiska kaféer, med olika föredrag. Där har det hänt att heterosexuella har tagit stort utrymme i diskussioner, just utifrån sin heterosexualitet och sin känsla av utsatthet i att vara ensam hetero i sammanhanget och uttrycker det som en anklagelse gentemot de lesbiska gästerna på det lesbiska kaféet.

Några kvinnor, varav flera lesbiska, startar en feministisk mötesplats för kvinnor dit alla kvinnor är välkomna. Efter ett tag börjar man höra lösa klagomål om att det råder heteroförtryck i denna organisation. "Alla är ju så himla lesbiska. Det är inte okej att vara hetero här." Plötsligt får de lesbiska utstå grova attacker från de heterosexuella för att de är alldeles för lesbiska. Några heterokvinnor tycker att de inte kan ta dit sina väninnor eftersom väninnorna har svårt för lesbiskhet, och lägger ansvaret för detta på de lesbiska. Detta är en klassisk situation som gång på gång har upprepats i kvinnorörelsens historia och lett till splittring. Då är det ganska förståeligt att lesbiska gärna organiserar sig separatistiskt.

På några forskarkonferenser om homosexualitet och lesbiskhet som jag har varit på har det alltid varit flera heterosexuella som måste ta stor plats med sina heteroresonemang och ha långa utläggningar om homosexuella som "dom andra" och upprepade gånger, inför alla andra deltagare, fastslå